

Wrocław, 12.03.2026

Prof. dr hab. Bogusława Drelich-Skulska
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

RECENZJA

dorobku naukowego i aktywności naukowej dr. Tomasza Bielińskiego przygotowana w związku z postępowaniem w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie ekonomia i finanse

Podstawy formalne opracowania recenzji

Podstawy prawne dla postępowania habilitacyjnego dr. Tomasza Bielińskiego wyznacza ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2024 poz. 1571 z późn. zm.).

Podstawą formalną sporządzenia niniejszej recenzji jest pismo nr E001.6120.1.2025 Przewodniczącego Rady Dyscypliny Ekonomia i finanse Uniwersytetu Gdańskiego dr. hab. Leszka Czerwonki, prof. UG z dnia 11 grudnia 2025 roku dotyczące wyznaczenia mnie przez Radę Doskonałości Naukowej na recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse dr. Tomaszowi Bielińskiemu, a także uchwała nr 127/25/RDEif w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w wymienionym postępowaniu.

Stosowane w recenzji kryteria oceny osiągnięć naukowych i aktywności naukowej dr. Tomasza Bielińskiego wynikają z art. 219 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, który ma następujące brzmienie:

„Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;

- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
- a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
  - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowym lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
  - c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.”

Przygotowanie recenzji zostało oparte na monografii wskazanej przez Habilitanta jako główne osiągnięcie naukowe, wynikające z art. 219 ust. 1 pkt. 2 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a także na dokumentach przesłanych przez podmiot habilitujący, czyli:

- monografii pt. *Mikromobilność współdzielona w Polsce – rozwój, zachowania transportowe, finansowanie*, opublikowanej przez Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2025, liczącej 265 stron (ISBN: 978-83-8206-733-0);
- wniosku z 1 września 2025 roku o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse;
- kopii dokumentu – dyplomu potwierdzającego nadanie Habilitantowi stopnia doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii;
- autoreferacie przedstawiającym omówienie dorobku i osiągnięć naukowych dr. Tomasza Bielińskiego;
- wykazie osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład Habilitanta w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse;

- zbioru publikacji przedstawionych do oceny według czterech obszarów badawczych;
- kopii dokumentów, oświadczeń współautorów, certyfikatów i zaświadczeń potwierdzających aktywność zawodową Habilitanta.

Należy podkreślić, że ujęta w sześciu tomach dokumentacja została przygotowana przez dr. Tomasza Bielińskiego w przejrzysty i staranny sposób, umożliwiający ocenę dorobku Habilitanta. Jednocześnie oświadczam, że nie jestem współautorką żadnej z opublikowanych przez dr. Tomasza Bielińskiego prac naukowych.

Podstawowe informacje o pracy naukowo-zawodowej Kandydata do stopnia naukowego doktora habilitowanego

Pan dr Tomasz Bieliński od 2009 roku związany jest z Wydziałem Ekonomicznym Uniwersytetu Gdańskiego, początkowo jako asystent, a od roku 2016 jako adiunkt zatrudniony w Katedrze Biznesu Międzynarodowego (wcześniej Instytucie Handlu Zagranicznego). W 2015 roku uzyskał w Uniwersytecie Gdańskim stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii, na podstawie rozprawy doktorskiej pt.: „Rozwój kapitału ludzkiego a innowacyjność gospodarki Chińskiej Republiki Ludowej”. Praca doktorska została przygotowana pod kierunkiem prof. dr hab. Ewy Oziewicz, a recenzentami byli prof. dr hab. Marzenna Weresa oraz dr hab. Sylwia Pangsy-Kania, prof. UG.

W dobie rozwoju umiędzynarodowienia nauki i szkolnictwa wyższego z uznaniem należy wskazać na współpracę w latach 2022-2024 z Chongqing Technology and Business University w Chinach. Współpraca ta realizowana była w ramach umowy zlecenia.

Podkreślenia wymaga to, że dr Tomasz Bieliński systematycznie powiększał dorobek naukowy zarówno przed, jak i po uzyskaniu stopnia doktora. Jest autorem i współautorem 49 publikacji, w tym 36 opublikowanych po uzyskaniu stopnia naukowego doktora, które zostały wydane w formie 3 monografii, 29 artykułów oraz 4 rozdziałów w monografiach.

Ocena osiągnięcia naukowego stanowiącego znaczny wkład w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse

Osiągnięciem naukowym w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stanowiącym o znacznym wkładzie Habilitanta w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse, jest monografia pt. *Mikromobilność współdzielona w Polsce – rozwój, zachowania transportowe, finansowanie*, opublikowana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego w 2025 roku, licząca 265 stron. Recenzentem wydawniczym wskazanej monografii była: dr hab. Barbara Kos, prof. UE. Książka składa się ze wstępu, sześciu wewnątrznie rozbudowanych rozdziałów, zakończenia, załączników, w których ujęto narzędzia badawcze oraz statystyczne opracowania wyników badań, a także z bibliografii i spisu rysunków oraz tabel.

Z uznaniem należy podkreślić, że podjęta w monografii problematyka dotycząca mikromobilności współdzielonej cechuje się aktualnością i posiada duże znaczenie, które ujawnia się zarówno na płaszczyźnie naukowej, jak i utylitarnej. Monografia dobrze wpisuje się w ekonomiczny dyskurs naukowy dotyczący potrzeby poszukiwania i wypracowania skutecznych rozwiązań z zakresu implementacji w praktyce zasad zrównoważonego rozwoju, co immanentnie wiąże się z zachowaniem spójności między wzrostem gospodarczym, inkluzją społeczną i ochroną środowiska naturalnego.

Duża wartość problematyki monografii i jej nowatorstwo wynikają w moim przekonaniu z ukazania w niej - w pogłębiony sposób - pozytywnych i negatywnych efektów zewnętrznych transportu współdzielonego oraz rozwoju mikromobilności współdzielonej w Polsce na tle tendencji występujących na europejskim i globalnym rynku mikromobilności współdzielonej. Pozytywnie należy ocenić nadanie monografii takich ram koncepcyjnych i zaprezentowanie w książce wyników przeglądu literatury z zakresu podjętej problematyki oraz analizy badań empirycznych, jak również zilustrowanie omawianych problemów przykładami z praktyki w formie trzech studiów przypadków.

Monografia dr. Tomasza Bielińskiego wypełnia dobrze zidentyfikowaną lukę badawczą przez ukazanie w kompleksowy sposób rynku mobilności współdzielonej w Polsce oraz zmian na nim zachodzących. **Głównym celem** monografii jest scharakteryzowanie rozwoju rynku mikromobilności współdzielonej, a także zbadanie zachowań transportowych jego użytkowników oraz elementów finansowania rowerów i hulajnóg współdzielonych w Polsce.

Generalnie cel ten został poprawnie sformułowany, chociaż użyte sformułowanie: „zbadanie” nie jest celem samym w sobie, a służy raczej identyfikacji zachowań transportowych, czy ukazaniu zachowań transportowych.

Pozytywnie należy ocenić dookreślenie celu głównego monografii **celami pomocniczymi**, do których Autor zaliczył identyfikację efektów zewnętrznych, które sprawiają, że mieszkańcy miast są mniej lub bardziej przychylni idei współfinansowania systemów mikromobilności współdzielonej, a także określenie działań, jakich można dokonać w celu mitygacji negatywnych efektów zewnętrznych i wsparcia pozytywnych. Cele pomocnicze zostały poprawnie sformułowane.

Ponadto Habilitant sformułował **trzy pytania badawcze**, które przytaczam poniżej:

- RQ1: W jaki sposób rozwój systemów hulajnóg współdzielonych i pandemia wpłynęły na wykorzystanie systemów mikromobilności w polskich miastach?
- RQ2: Czy istnieje poparcie społeczne dla finansowania systemów mikromobilności współdzielonej?
- RQ3: Z jakich powodów mieszkańcy polskich miast preferują wspieranie systemów rowerów miejskich lub hulajnóg współdzielonych?

Pytania te powiązane są ze sformułowaną w monografii tezą oraz celami monografii.

Ponadto w książce sformułowano **siedem hipotez**:

- H1: Rozwój systemów hulajnóg współdzielonych oraz ograniczenia pandemiczne sprawiły, że spadło wykorzystanie rowerów współdzielonych i wzrosło hulajnóg elektrycznych.
- H2: Częstotliwość korzystania z rowerów i hulajnóg współdzielonych różni się w zależności od charakterystyki demograficznej użytkowników.
- H3: Cele wykorzystania hulajnóg i rowerów współdzielonych różnią się od siebie.
- H4: Stan techniczny urządzeń ma znaczenie przy wyborze pojazdu mikromobilności współdzielonej.
- H5: Za utrzymanie systemów rowerów miejskich mieszkańcy polskich miast byłiby w stanie zapłacić więcej niż za utrzymanie systemów hulajnóg.
- H6: Istnieje istotna różnica między kwotami, jakie osoby korzystające i osoby niekorzystające z rowerów współdzielonych byłyby skłonne zapłacić za utrzymanie takich systemów.

H7: Istnieje istotna różnica między kwotami, jakie osoby korzystające i osoby niekorzystające z hulajnóg współdzielonych byłyby skłonne zapłacić za utrzymanie takich systemów.

Hipotezy te są związane z wybranym polem badawczym i zostały przez Habilitanta poprawnie określone. W przypadku hipotezy H2 właściwsze byłoby odniesienie się do częstości korzystania z rowerów i hulajnóg współdzielonych niż częstotliwości, która jest kategorią zazwyczaj stosowaną w fizyce. Uważam jednak, że sposób stawiania pytań badawczych i formułowania hipotez stanowi potwierdzenie, iż dr Tomasz Bieliński posiada ważne umiejętności ściśle związane z prowadzeniem badań naukowych.

Zrealizowany przez Habilitanta **proces badawczy** był złożony oraz wieloetapowy i bazował na przeglądzie literatury, a także dwóch badaniach empirycznych. Pierwsze badanie ankietowe zostało przeprowadzone na próbie 2989 użytkowników mikromobilności współdzielonej, korzystających z rowerów, hulajnóg lub obu rodzajów pojazdów, a drugie na próbie 1800 respondentów. Oba badania zostały zrealizowane we współpracy z agencjami badawczymi, co świadczy o profesjonalizacji prowadzonego przez Habilitanta procesu badawczego. Wysoko należy ocenić wykorzystanie w procesie badawczym metody WTP i studiów przypadków trzech aglomeracji miejskich: Krakowa, Trójmiasta i Warszawy. Zastosowanie triangulacji metod i źródeł umożliwiło Habilitantowi szeroko spojrzeć na badane kategorie. Należy również podkreślić, że zgromadzony materiał badawczy został poddany pogłębionej analizie, która została przeprowadzona w oparciu o dobrze dobrany zestaw metod analizy statystycznej. Prawidłowo również zostały zaprojektowane narzędzia badawcze (ujęte w załącznikach).

Monografia posiada walory metodyczne, choć byłyby one większe, gdyby Autor w sposób bardziej szczegółowy przedstawił metodykę i kryteria doboru studiów przypadków, które zostały zaprezentowane w czwartym rozdziale monografii.

Z uznaniem jednak pragnę podkreślić, że zrealizowany proces badawczy i sposób prezentacji w monografii jego wyników stanowią potwierdzenie posiadania przez dr. Tomasza Bielińskiego pogłębionej wiedzy w zakresie problematyki dotyczącej mikromobilności współdzielonej.

Oceniając wartość merytoryczną monografii i odnosząc się do jej struktury należy zauważyć, że rozdział pierwszy monografii – o charakterze literaturowym – dotyczy pojęcia i rodzajów mikromobilności współdzielonej. Słusznie, iż Autor w prowadzonych rozważaniach o mikromobilności współdzielonej uwzględnia kategorię gospodarki i ekonomii współdzielenia, a także tworzy mapę ze słów kluczowych z publikacji naukowych z bazy Scopus zawierających frazę „shared micromobility”. Wysoce pozytywnie należy ocenić również sposób ukazania pozytywnych i negatywnych efektów zewnętrznych transportu współdzielonego.

W rozdziale drugim Habilitant przedmiotem analizy uczynił ewolucję systemów mikromobilności współdzielonej. Rozdział ten podobnie jak pierwszy posiada logiczną konstrukcję. Słusznie, iż ukazano w nim globalny rynek mikromobilności współdzielonej, z uwzględnieniem przychodów w podziale na rodzaje wykorzystywanych pojazdów (hulajnogi, rowery, skutery), a także różnic w tym zakresie występujących między Europą i Azją oraz obiema Amerykami. Wysoka jest także wartość analiz dotycząca użytkowników hulajnóg współdzielonych w podziale na kontynenty, czy też systemów rowerów współdzielonych otwieranych, zamykanych oraz funkcjonujących w latach 1998–2022. Pozytywnie oceniam również ukazanie miejsca państw europejskich w rankingu państw o największej liczbie systemów rowerowych na świecie. Stanowiło to dobry punkt wyjścia do przedstawienia europejskiego rynku mikromobilności współdzielonej.

Logiczną konsekwencją prowadzonych rozważań jest rozdział trzeci, w którym Autor monografii ukazał rozwój mikromobilności współdzielonej w Polsce. Atutem rozdziału jest przedstawienie w nim przemian zachodzących na rynku rowerów współdzielonych, hulajnóg i skuterów w Polsce, która jest krajem posiadającym jedną z największych liczb systemów rowerowych na świecie i krajem o rozwiniętym rynku hulajnóg współdzielonych. Prowadzone w tej części pracy rozważania dotyczą również zmian na rynku operatorów i ich powiązań oraz zależności od firm zagranicznych. W mojej opinii na wysoką ocenę zasługują także analizy służące ukazaniu infrastruktury drogowej dla mikromobilności w polskich miastach i uwarunkowań prawnych jej rozwoju.

Jednoznacznie pozytywnie oceniam rozważania prowadzone w omówionych już trzech rozdziałach monografii. Uważam jednak, że ich wartość byłaby wyższa, gdyby Habilitant swoje analizy oparł w większym stopniu na jednym z typów systematycznego przeglądu literatury.

Kolejna część książki – rozdział czwarty – posiada formę 3 studiów przypadków

dotyczących systemów mikromobilności w Krakowie, Trójmieście i Warszawie. Dobór przypadków uważam za właściwy, gdyż do analizy zostały wybrane trzy miasta, w których - ze względu na uwarunkowania polityczne, innowacje technologiczne, stosowane przez operatorów modele biznesowe, populację i czynniki topograficzne - rozwój mikromobilności współdzielonej przebiegał w zróżnicowany sposób. Z uznaniem pragnę podkreślić, że zastosowanie kryterium różnorodności doboru studiów przypadków pozwoliło na ukazanie szerokiego spektrum uwarunkowań rozwoju mobilności współdzielonej.

Wysoce pozytywnie należy ocenić dwa kolejne rozdziały monografii, które mają w dużym stopniu charakter empiryczny i w szczególności świadczą o wkładzie Habilitanta w rozwój wiedzy o mikromobilności współdzielonej. W rozdziale piątym dr Tomasz Bieliński przedstawił, analizując dobrze dobraną literaturę, zmiany zachowań transportowych użytkowników mikromobilności w świetle restrykcji związanych z pandemią COVID-19. Głównym atutem rozdziału jest zaprezentowanie w nim wyników badania empirycznego, których analiza pozwoliła na weryfikację czterech pierwszych hipotez. Autor we właściwy sposób przedstawił charakterystykę próby badawczej (N=2989) oraz założenia metodyczne. Jednocześnie należy zauważyć, że właściwsze byłoby użycie w tytule punktu 5.2 sformułowania „metodyka” niż „metodologia badania”, gdyż metodologia jest nauką o metodzie, a Autor w tej części pracy prezentuje sposób realizacji badania własnego. Dotyczy to również tytułu punktu 6.1. Wartość poznawczą oraz aplikacyjną ma prezentowana w tym rozdziale analiza w zakresie zmian częstości, sposobów oraz przyczyn korzystania z rowerów i hulajnóg współdzielonych w Polsce. Wartość tych analiz jest tym większa, iż są one prowadzone z wykorzystaniem dobrze dobranych metod statystycznych. Ważnym ustaleniem wynikającym ze zrealizowanego badania empirycznego jest to, iż dla użytkowników mikromobilności współdzielonej kluczowa jest dostępność sprawnych, bezpiecznych i wygodnych pojazdów, a także to, że różnice w sposobach wykorzystania poszczególnych typów pojazdów mikromobilnych są ważnym argumentem wskazującym na zasadność utrzymania zarówno systemów mikromobilności współdzielonej, bazujących na rowerach, jak i hulajnogach.

Kolejnym potwierdzeniem erudycji Habilitanta i posiadania przez niego umiejętności pogłębionej analizy wyników badania ilościowego oraz wnioskowania są rozważania zaprezentowane w rozdziale szóstym. Zostały one ukierunkowane na weryfikację hipotez H5 do H7. Szczególnie pozytywnie należy ocenić zastosowanie metody WTP. Duża wartość

rozdziału szóstego wynika z zaprezentowania w nim, w oparciu o wyniki drugiego badania empirycznego (N=1800), sposobu postrzegania zasadności finansowania systemów rowerów i hulajnóg współdzielonych, jak również skłonności do finansowania systemów rowerów miejskich oraz hulajnóg współdzielonych. Na dużą wartość merytoryczną rozdziału szóstego wpływa również to, iż zaprezentowano w nim wyniki modelowania tematycznego swobodnych odpowiedzi na temat kwot deklarowanych na utrzymanie systemów rowerów i hulajnóg współdzielonych.

Kończąc ocenę monografii, będącej głównym osiągnięciem naukowym, które stanowi znaczny wkład dr. Tomasza Bielińskiego w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse, pragnę podkreślić, że we właściwy sposób zostały przygotowane także wstęp i zakończenie, które posiadają wymagane w tych częściach książki elementy. Moja opinia na temat monografii dr. Tomasza Bielińskiego pt. *Mikromobilność współdzielona w Polsce – rozwój, zachowania transportowe, finansowanie* jest wysoce pozytywna z uwagi na liczne walory monografii, które ujawniają się na płaszczyźnie poznawczej, ale również aplikacyjnej. Z uznaniem pragnę wskazać, że książka jest kompleksowym opracowaniem naukowym, które przyczynia się do lepszego zrozumienia istoty mobilności współdzielonej. Do głównych atutów monografii, świadczących o osiągnięciach Habilitanta zaliczam:

- zidentyfikowanie we właściwy sposób luki badawczej i podjęcie tematu dotyczącego mikromobilności współdzielonej, którego duże znaczenie ujawnia się w kontekście kryzysu zrównoważenia i potrzeby poszukiwania efektywnych rozwiązań z zakresu implementacji zasad koncepcji zrównoważonego rozwoju,
- ukazanie pozytywnych i negatywnych efektów zewnętrznych transportu współdzielonego wraz ze wskazaniem ich przyczyn i sposobów zapobiegania tym drugim,
- zaprezentowanie rozwoju mikromobilności współdzielonej w Polsce na tle tendencji europejskich i światowych oraz zilustrowanie tytułowej kategorii monografii studiami dobrze dobranych przypadków trzech wybranych aglomeracji miejskich: Krakowa, Trójmiasta oraz Warszawy,
- udzielenie odpowiedzi na trzy ważne pytania badawcze i zweryfikowanie zestawu hipotez, dzięki przeprowadzaniu wieloetapowego procesu badawczego, który bazował na studiach literatury oraz analizie wyników dwóch zrealizowanych na dużych próbach badań ilościowych i poddaniu zgromadzonego materiału badawczego pogłębionej

analizie z zastosowaniem dobrze dobranych metod statystycznych. W konsekwencji Habilitant wniósł znaczący wkład do rozwoju wiedzy w zakresie zachowań transportowych użytkowników mikromobilności współdzielonej oraz wartości tych systemów dla mieszkańców miast, a także sformułował cenne rekomendacje dla praktyki gospodarczej.

Ocena pozostałych osiągnięć Habilitanta, w tym ocena aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

Aktywność naukowa dr. Tomasza Bielińskiego realizowana jest w ramach czterech ważnych obszarów badawczych, które obejmują:

- (1) mikromobilność współdzieloną,
- (2) polsko-chińskie relacje gospodarcze,
- (3) konkurencyjność gospodarki chińskiej,
- (4) interwencjonizm i politykę chińskich władz oraz jej wpływ na rynki.

Autorskie i współautorskie publikacje Habilitanta powstałe w ramach poszczególnych nurtów badawczych stanowią potwierdzenie konsekwencji badawczej. Z uznaniem należy podkreślić, że w każdym z tych obszarów Habilitant posiada wartościowy dorobek publikacyjny. W przypadku obszaru pierwszego, oprócz autorskiej monografii ocenionej przeze mnie w poprzednim punkcie recenzji, jest to 9 publikacji, obszaru drugiego – 6 publikacji, trzeciego obszaru – 12 publikacji, a czwartego obszaru badawczego 5 publikacji. Publikacje te (autorskie i współautorskie) zostały opublikowane w cenionych polskich i zagranicznych czasopismach. Są wśród nich także współautorskie rozdziały w monografiach wydanych przez uznane wydawnictwa uniwersyteckie. Warto podkreślić, że w każdym z wymienionych obszarów badawczych Habilitant wniósł wkład w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse m.in. poprzez: udowodnienie, że zbyt niskie ceny za korzystanie z systemów rowerów miejskich mogą zniechęcać klientów obawiających się o jakość usług do zakupu abonamentów, czy też przez wykazanie, że operatorzy rowerów miejskich mogą zachować stabilność finansową pomimo przemian na rynku mikromobilności współdzielonej i konkurencji ze strony systemów hulajnog współdzielonych. Ponadto w pozostałych trzech powiązanych ze sobą obszarach badawczych

o wkładzie Habilitanta w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse w szczególności świadczy:

- dowiedzenie, że chińskie bezpośrednie inwestycje zagraniczne w krajach Europy Środkowej i Wschodniej lokowane są zgodnie z teorią IDP J. H Dunninga,
- wykazanie, że w kraje Europy Środkowej i Wschodniej, które nie są częścią Unii Europejskiej przyciągają proporcjonalnie więcej chińskich bezpośrednich inwestycji zagranicznych w ramach Inicjatywy Pasa i Szlaku niż kraje z UE,
- udowodnienie, że postrzeganie chińskich produktów w Polsce wynika często z negatywnych stereotypów dotyczących ich jakości i niewiedzy co do kraju pochodzenia niektórych chińskich marek,
- zidentyfikowanie kluczowych zasobów, czynników ograniczających rozwój, a także barier dla sukcesji w chińskich przedsiębiorstwach rodzinnych,
- dowiedzenie roli rozwoju kapitału ludzkiego jako czynnika kluczowego dla konkurencyjności chińskich przedsiębiorstw,
- zidentyfikowanie wyzwań związanych z reindustrializacją Unii Europejskiej w kontekście konkurencji z firmami chińskimi,
- wyodrębnienie czynników mających pozytywny i negatywny wpływ na rynek nieruchomości w Chinach,
- rozpoznanie czynników wpływających na proces internacjonalizacji chińskich banków.

Na podstawie otrzymanej dokumentacji należy stwierdzić, iż dr Tomasz Bieliński jest autorem i współautorem 49 publikacji naukowych, w tym 13 przed i 36 po uzyskaniu stopnia doktora. Jednocześnie należy zauważyć, że Habilitant jasno określił swój wkład w powstanie współautorskich publikacji i dołączył oświadczenia Współautorów. Analizując strukturę dorobku publikacyjnego warto wskazać, że tworzą go 3 monografie, 10 rozdziałów w monografiach i 36 artykułów naukowych opublikowanych w cenionych czasopismach naukowych. Dorobek publikacyjny Habilitanta zasługuje na wysoce pozytywną ocenę, a posiadanie przez Niego współautorskich opracowań stanowi potwierdzenie umiejętności pracy naukowej w zespole.

Wskazując na liczbę cytowań dorobku dr. Tomasza Bielińskiego po uzyskaniu stopnia doktora należy stwierdzić, że na dzień 29.08.2025 roku wynosiła ona w Web of Science: 335, w bazie Scopus: 383, a w Google Scholar: 693, natomiast indeks Hirscha według poszczególnych baz wynosił odpowiednio dla Web of Science: 6, Scopus: 6, a dla Google

Scholar: 11.

Kolejnym ważnym kryterium oceny dorobku jest udział w projektach badawczych. Wysoce pozytywnie należy ocenić, że Habilitant od 2025 roku pełni funkcję wykonawcy w projekcie Combinatorial Optimisation for Versatile Applications to Emerging uRban problems (COVER). Jest to program HORIZON-TMA-MSCA-SE, w ramach którego prowadzone są badania nad optymalizacją systemów rowerów współdzielonych. Na dużą wartość tego projektu wpływa to, że jest on realizowany przez 14 partnerów, w tym m.in. z Turcji (Gebze Technical University, Boğaziçi University), Hiszpanii (University of A Coruña, University of Cádiz), Słowenii (University of Maribor, University of Primorska), Polski (Uniwersytet Gdański, Politechnika Gdańska), Szwajcarii (University of Fribourg), a także Republiki Południowej Afryki (Stellenbosch University, University of Pretoria). Ponadto Habilitant był kierownikiem projektu „Systemy współdzielonych rowerów publicznych i hulajnóg – wycena warunkowa”, zrealizowanego w ramach programu małych grantów Uniwersytetu Gdańskiego oraz kierownikiem wielu projektów realizowanych w ramach konkursów na Projekty Służące Rozwojowi Młodych Naukowców Uniwersytetu Gdańskiego.

Istotną aktywnością dr. Tomasza Bielińskiego jest Jego udział w stażach naukowych oraz naukowo-dydaktycznych. Habilitant odbył w 2024 roku staż naukowo-dydaktyczny w International Business School na Chongqing Technology and Business University (CTBU) w Chongqing, a w 2023 roku zrealizował pobyt naukowy w Jake Jabs College of Business and Entrepreneurship (JJCBE), który jest wydziałem Montana State University. Wysoce pozytywnie należy ocenić również uczestnictwo Habilitanta w stażu w Shanghai International Studies University (SISU), który został zrealizowany w ramach projektu „One Belt, One Road” finansowanego przez Shanghai Municipal Education Commission. Ponadto przed uzyskaniem stopnia doktora Habilitant odbył staż naukowo-dydaktyczny w Beijing Institute of Technology (BIT) w Pekinie oraz w Pomorskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej sp. z o.o.

Wysoka aktywność Habilitanta zasługuje na jednoznacznie pozytywną ocenę nie tylko z uwagi na liczbę odbytych staży, ale również ich międzynarodowy wymiar, powiązanie z obszarem specjalizacji naukowej Habilitanta, a także zapoczątkowanie tej aktywności przed uzyskaniem przez Habilitanta stopnia doktora.

Dr. Tomaszowi Bielińskiemu powierzane były również recenzje artykułów naukowych, rozdziałów w książkach i prac konferencyjnych. Habilitant wykonał 21 recenzji dla czasopism zagranicznych o wysokim współczynniku cytowań Impact Factor, w tym wydawanych przez

Elsevier i Springer.

Znacząca jest także aktywność konferencyjna Habilitanta, która obejmuje udział w kilkudziesięciu krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych (a w tym z 12 wystąpieniami).

Mając na uwadze wymienione aktywności i osiągnięcia dr. Tomasza Bielińskiego, w podsumowaniu tego punktu recenzji pragnę podkreślić, że Habilitant wykazał znaczącą aktywność naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni. Ten wymiar aktywności naukowej Habilitanta zasługuje na jednoznacznie pozytywną ocenę.

Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę

Dr Tomasz Bieliński z sukcesem łączy pracę naukowo-badawczą z dydaktyczną oraz aktywnie uczestniczy w rozwoju naukowym doktorantów. Potwierdzeniem tego jest promotorstwo pomocnicze 3 rozpraw doktorskich. Ponadto Habilitant był promotorem 3 prac magisterskich i 50 prac licencjackich, z których 4 zostały wyróżnione w konkursach na prace dyplomowe. Stanowi to potwierdzenie wysokich kompetencji Habilitanta jako promotora.

W dobie umiędzynarodowienia kształcenia istotne jest to, iż Habilitant prowadził wykłady na uczelniach zagranicznych w ramach 3 wyjazdów z programu Erasmus+ (Artevelde University of Applied Sciences w Belgii, Université de Bretagne Occidentale we Francji, University of Applied Sciences Emden/Leer w Niemczech).

Wysoce pozytywnie należy ocenić udział Habilitanta w licznych szkoleniach służących podnoszeniu kompetencji dydaktycznych, a także uzyskanie certyfikatu tutora akademickiego. Wyrazem osiągnięć organizacyjnych było pełnienie przez Niego funkcji członka zespołu do spraw ewaluacji jakości kształcenia (w latach 2011-2016), koordynatora studiów magisterskich i licencjackich na specjalności International Business Studies (w latach 2009-2018) i nieprzerwanie od 2011 roku koordynatora studiów „English Language Part-time Doctoral Studies in Economics”. Obecnie jest również członkiem zespołu ds. Młodych Naukowców i Naukowczyń, którego celem jest wspieranie rozwoju młodych pracowników naukowo-dydaktycznych.

Dopełnieniem osiągnięć Habilitanta jest jego działalność służąca popularyzacji nauki, która przejawia się m.in. udzielaniem wywiadów dla TVP3, Radia Gdańsk, czy też publikacją w Pomocniku Historycznym „Dzieje na Jedwabnym Szlaku”, wydanym przez tygodnik

Polityka.

Z kolei współpraca dr. Tomasza Bielińskiego z otoczeniem gospodarczym, która związana jest z Jego obszarem specjalizacji naukowej, wyraża się we współautorskiej ekspertyzie: Badanie preferencji użytkowników Systemu Roweru Metropolitalnego Mevo. Posłużyła ona do wdrożenia systemu rowerów miejskich Mevo w obszarze metropolitalnym Trójmiasta. Wyrazem docenienia osiągnięć naukowych Habilitanta są 4 Nagrody Rektora Uniwersytetu Gdańskiego (2 indywidualne i 2 zespołowe).

Mając na uwadze realizowane przez Habilitanta aktywności należy stwierdzić, że Jego działalność dydaktyczna, organizacyjna oraz w zakresie popularyzacji nauki i współpracy z otoczeniem zasługują na jednoznacznie pozytywną ocenę. Na wyróżnienie zasługuje współudział w kształceniu kadr.

Konkluzja

Z uznaniem stwierdzam, że całokształt osiągnięć naukowych dr. Tomasza Bielińskiego, a w szczególności monografia pt. *Mikromobilność współdzielona w Polsce – rozwój, zachowania transportowe, finansowanie*, opublikowana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, która została wskazana przez Habilitanta jako osiągnięcie naukowe wynikające z art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zasługuje na jednoznacznie pozytywną ocenę. Z przekonaniem pragnę podkreślić, że jest to kompleksowe opracowanie naukowe, wypełniające dobrze zidentyfikowaną lukę badawczą oraz posiadające wartości poznawcze i aplikacyjne, które wynikają z przeprowadzenia złożonego postępowania badawczego, ukierunkowanego na realizację celów pracy i udzielenie odpowiedzi na trzy ważne pytania badawcze. Pozytywnie oceniam również pozostały dorobek naukowy Habilitanta, a w tym aktywność naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni i uważam, że spełnia on wymogi zawarte w powołanej ustawie.

W konkluzji recenzji wnoszę o uznanie dorobku Habilitanta jako spełniającego wymagania ustawowe i dopuszczenie dr. Tomasza Bielińskiego do dalszego etapu postępowania habilitacyjnego w celu nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Signed by / Podpisano
przez:

Bogusława Drelich-
Skulska
Uniwersytet
Ekonomiczny we
Wrocławiu

Date / Data: 2026-03-
16 07:59